

**НАЦІОНАЛЬНИЙ УНІВЕРСИТЕТ ВОДНОГО ГОСПОДАРСТВА ТА
ПРИРОДОКОРИСТУВАННЯ**

Навчально-науковий інститут економіки та менеджменту

07/03-139S

СИЛАБУС

навчальної дисципліни

SYLLABUS

Фінансовий менеджмент у сфері бізнесу		Business Financial Management	
Шифр за ОП	ПП 1	Code in Degree Programme	
Освітній рівень: магістерський (другий)		Level of Education: master's (second)	
Галузь знань Бізнес, адміністрування та право	D	Field of Knowledge Business, Administration and Law	
Спеціальність Фінанси, банківська справа, страхування та фондовий ринок	D2	Field of Study Finance, Banking, Insurance, and Stock Market	
Освітня програма: Фінанси, банківська справа та страхування		Degree Programme: Finance, Banking and Insurance	

РІВНЕ – 2025

Силабус навчальної дисципліни «Фінансовий менеджмент у сфері бізнесу» для здобувачів вищої освіти ступеня «магістр», які навчаються за освітньо-професійною програмою «Фінанси, банківська справа та страхування», спеціальності D2 «Фінанси, банківська справа, страхування та фондовий ринок». Рівне. НУВГП. 2025. 11 с.

ОП на сайті університету: <https://ep3.nuwm.edu.ua/32269/>

Розробник силабусу: *Ляхович Ольга Олександрівна. к. е. н., доцент, доцент кафедри фінансів та економічної безпеки*

Силабус схвалений на засіданні кафедри фінансів та економічної безпеки

Протокол № 1 від "01" вересня 2025 року

Завідувач кафедри: *Мельник Леонід Васильович, д.е.н., професор кафедри фінансів та економічної безпеки*

Керівник (гарант) ОП: *Мельник Леонід Васильович, д.е.н., професор кафедри фінансів та економічної безпеки*

Схвалено науково-методичною радою з якості ННІ економіки і менеджменту

Протокол № 1 від "03" вересня 2025 року

Голова науково-методичної ради з якості ННІ: *Ковшун Наталія Едуардівна, д.е.н., професор*

Попередня версія силабусу (вказати шифр) - 06-03-41 S

© НУВГП, 2025

ЗАГАЛЬНА ІНФОРМАЦІЯ	
Ступінь вищої освіти	<i>магістр</i>
Освітня програма	<i>Фінанси, банківська справа та страхування</i>
Спеціальність	<i>D2 «Фінанси, банківська справа, страхування та фондовий ринок»</i>
Рік навчання, семестр	<i>1 рік навчання, 1 семестр</i>
Кількість кредитів	<i>4 кредити ЄКТС</i>
Лекції:	<i>20 денна /6 заочна</i>
Практичні заняття:	<i>20 денна /6 заочна</i>
Самостійна робота:	<i>80 денна /108 заочна</i>
Курсова робота:	<i>Так</i>

Форма навчання	денна/заочна
Форма підсумкового контролю	екзамен
Мова викладання	Українська
ІНФОРМАЦІЯ ПРО РОЗРОБНИКА	
Лектор 	Ляхович О.О., к.е.н., доцент, доцент кафедри фінансів та економічної безпеки Національного університету водного господарства та природокористування
Вікіситет	https://cutt.ly/4hwAgFy
ORCID	0000-0002-6770-7970
Як комунікувати	o.o.liakhovych@nuwm.edu.ua
ІНФОРМАЦІЯ ПРО ОСВІТНІЙ КОМПОНЕНТ	
Мета та завдання	
Формування у здобувачів теоретичних знань та практичних навичок управління фінансами підприємства, засвоєння теоретичної та методологічної бази, необхідної для вільного володіння сучасними методиками стратегічного та оперативно-тактичного фінансового менеджменту, опанування основних підходів щодо вибору, обґрунтування та реалізації найбільш ефективних фінансових рішень у процесі управління.	
Посилання на розміщення освітнього компонента на навчальній платформі Moodle https://exam.nuwm.edu.ua/course/view.php?id=2526	
Передумови вивчення	
Навчальна дисципліна «Фінансовий менеджмент у сфері бізнесу» є обов'язковою компонентою освітньої програми підготовки здобувачів магістерського рівня вищої освіти за спеціальністю «Фінанси, банківська справа, страхування та фондовий ринок». Отриманні знання та вміння будуть використані при вивченні дисципліни «Антикризовий менеджмент та фінансова санація підприємства», а також при проходженні виробничо-тренінгової, переддипломної практики та написанні кваліфікаційної роботи магістра.	
Компетентності	

Здатність розв'язувати складні задачі і проблеми у професійній діяльності або у процесі навчання у сфері фінансів, банківської справи, страхування та фондового ринку, що передбачає проведення досліджень та/або здійснення інновацій та характеризується невизначеністю умов і вимог.

ЗК1. Здатність до абстрактного мислення, аналізу та синтезу.

ЗК3. Здатність проведення досліджень на відповідному рівні.

ЗК4. Вміння виявляти, ставити та вирішувати проблеми.

ЗК5. Здатність приймати обґрунтовані рішення.

ЗК6. Навички міжособистісної взаємодії.

ЗК7. Здатність мотивувати людей та рухатися до спільної мети.

СК1. Здатність використовувати фундаментальні закономірності розвитку фінансів, банківської справи, страхування та фондового ринку у поєднанні з дослідницькими і управлінськими інструментами для здійснення професійної та наукової діяльності.

СК2. Здатність використовувати теоретичний та методичний інструментарій для діагностики і моделювання фінансової діяльності суб'єктів господарювання.

СК3. Здатність застосовувати управлінські навички у сфері фінансів, банківської справи, страхування та фондового ринку.

СК4. Здатність оцінювати дієвість наукового, аналітичного і методичного інструментарію для обґрунтування управлінських рішень у сфері фінансів, банківської справи, страхування та фондового ринку.

СК6. Здатність застосовувати міждисциплінарні підходи при розв'язанні складних задач і проблем у сфері фінансів, банківської справи, страхування та фондового ринку.

СК7. Здатність до пошуку, використання та інтерпретації інформації, необхідної для вирішення професійних і наукових завдань в сфері фінансів, банківської справи, страхування та фондового ринку.

СК8. Здатність застосовувати інноваційні підходи в сфері фінансів, банківської справи, страхування та фондового ринку.

СК10. Здатність виявляти та забезпечувати нейтралізацію зовнішніх та внутрішніх фінансових загроз діяльності підприємств, установ, організацій.

СК11. Здатність використовувати фінансові технології та новітні інструменти при обґрунтуванні стратегії розвитку фінансових систем.

Програмні результати навчання

ПР01. Використовувати фундаментальні закономірності розвитку фінансів, банківської справи та страхування у поєднанні з дослідницькими і управлінськими інструментами для здійснення професійної та наукової діяльності.

ПР03. Здійснювати адаптацію та модифікацію існуючих наукових підходів і методів до конкретних ситуацій професійної діяльності.

ПР04. Відшуковувати, обробляти, систематизувати та аналізувати інформацію, необхідну для вирішення професійних та наукових завдань в сфері фінансів, банківської справи, страхування та фондового ринку.

ПР06. Доступно і аргументовано представляти результати досліджень усно і письмово, брати участь у фахових дискусіях.

ПР08. Вміти застосовувати інноваційні підходи у сфері фінансів, банківської справи, страхування і фондового ринку та управляти ними.

ПР09. Застосовувати управлінські навички у сфері фінансів, банківської справи, страхування та фондового ринку.

ПР10. Здійснювати діагностику і моделювання фінансової діяльності суб'єктів господарювання.

ПР11. Застосовувати поглиблені знання в сфері фінансового, банківського та страхового менеджменту для прийняття рішень.

ПР12. Обґрунтовувати вибір варіантів управлінських рішень у сфері фінансів, банківської справи, страхування і фондового ринку та оцінювати їх ефективність з урахуванням цілей, наявних обмежень, законодавчих та етичних аспектів.

ПР13. Оцінювати ступінь складності завдань при плануванні діяльності та опрацюванні її результатів.

ПР14. Застосовувати сучасні фінансові технології та новітні інструменти у сфері фінансів, банківської справи, страхування та фондового ринку з метою використання резервів та пошуку можливостей розвитку фінансових систем.

Структура та зміст освітнього компонента

Змістовний модуль 1. Теоретико-організаційні основи фінансового менеджменту

Тема 1. Сутність фінансового менеджменту

Результати навчання: ПР01; ПР11

Кількість годин: лекції – 2,0; практ. – 2,0. **Література: 1,2,3, 4,5,6,11,12**

Сутність фінансового менеджменту. Мета та задачі фінансового менеджменту. Принципи та функції фінансового менеджменту. Механізм фінансового менеджменту.

Тема 2. Система забезпечення фінансового менеджменту

Результати навчання: ПР01; ПР08; ПР11

Кількість годин: лекції – 2,0; практ. – 2,0. **Література: 1,2,3,4, 8,9,11, 12,14**

Організаційне забезпечення фінансового менеджменту. Інформаційне забезпечення фінансового менеджменту. Фінансовий аналіз діяльності підприємства. Системи і методи фінансового планування. Система внутрішнього фінансового контролю та контролінгу

Тема 3. Фінансова звітність суб'єктів бізнесу

Результати навчання: ПР04; ПР06; ПР10; ПР14

Кількість годин: лекції – 2,0; практ. – 2,0. **Література: 1,2,3,4,7,8,9,12,13,14**

Баланс підприємства. Звіт про фінансові результати (сукупний дохід) підприємства. Звіт про рух грошових коштів. Звіт про власний капітал. Фінансова звітність суб'єктів малого бізнесу. Показники результативності бізнесу.

Тема 4. Управління грошовими потоками

Результати навчання: ПР03; ПР09; ПР11; ПР14

Кількість годин: лекції – 2,0; практ. – 2,0. **Література: 1,2,3,4,10,11,12,13**

Роль та місце управління грошовими потоками в фінансовому менеджменті. Класифікація грошових потоків підприємства та їх характеристика. Суть, мета та принципи управління грошовими потоками. Механізм оптимізації грошових потоків на підприємстві

5. Вартість грошей у часі

Результати навчання: ПР03; ПР09; ПР12

Кількість годин: лекції – 2,0. **Література: 1,2,3,4,7,10,11,12,14**

Сутність і необхідність визначення вартості грошей у часі для здійснення фінансових розрахунків. Методичний інструментарій визначення вартості грошей у часі. Методика простих і складних процентів. Методика визначення майбутньої та теперішньої вартості анuitету. Концепція і методичний інструментарій врахування інфляції у фінансових розрахунках

Змістовний модуль 2. Управління прибутком, активами, капіталом, інвестиціями та ризиками бізнесу.

Тема 6. Заснування бізнесу та управління прибутковістю

Результати навчання: ПР03; ПР04; ПР06; ПР09; ПР11; ПР12; ПР13

Кількість годин: лекції – 2,0; практ. – 2,0. **Література:** 1,2,3,4,5,7,8,13

Аналіз беззбитковості в роботі підприємств. Цільове планування прибутку. Операційний важіль, та його складові. Точка беззбитковості, запас фінансової міцності та операційний важіль. Фінансовий механізм управління операційним прибутком. Управління розподілом прибутку та дивідендна політика підприємства. Напрями капіталізації прибутку підприємства

Тема 7. Управління активами

Результати навчання: ПР03; ПР04; ПР09; ПР11; ПР13; ПР14

Кількість годин: лекції – 2,0; практ. – 2,0. **Література:** 1,2,3,4,5,6,7,8,11,12,14

Сутність активів підприємства з позиції фінансового менеджменту. Управління оборотними активами підприємства. Управління необоротними активами підприємства

Тема 8. Управління капіталом та оцінка вартості бізнесу

Результати навчання: ПР03; ПР09; ПР11; ПР12; ПР13; ПР14

Кількість годин: лекції – 2,0; практ. – 2,0. **Література:** 1,2,3,4,9,5,10,11,12,13,14

Економічна сутність капіталу. Види капіталу. Мета, завдання та принципи формування капіталу. Вплив вартості капіталу на ціну підприємства. Оптимізація структури капіталу. Оцінка вартості бізнесу

Тема 9. Управління інвестиціями

Результати навчання: ПР03; ПР04; ПР06; ПР09; ПР11; ПР13

Кількість годин: лекції – 2,0; практ. – 2,0. **Література:** 1,2,3,4,7,10,11,12,13

Сутність і класифікація інвестицій. Зміст і завдання управління інвестиціями на підприємстві. Управління реальними інвестиціями. Оцінка ефективності реальних інвестиційних. Управління фінансовими інвестиціями

10. Дохідність та ризик бізнесу

Результати навчання: ПР03; ПР08; ПР09; ПР10; ПР11; ПР12; ПР13; ПР14

Кількість годин: лекції – 2,0; практ. – 2,0. **Література:** 1,2,3,4,7,10,11,12,14

Сутність та класифікація фінансових ризиків. Принципи та політика управління фінансовими ризиками. Внутрішні механізми нейтралізації фінансових ризиків. Методи оцінки фінансового ризику в управлінському процесі

Форми та методи навчання

Методи навчання: Лекції: інформаційно-ілюстративний та проблемний методи із застосуванням лекції-візуалізації, експрес-опитування. Практичне заняття: усне опитування, навчальна дискусія, обговорення ситуаційних завдань (case study), індивідуальні завдання для вирішення практичних вправ і задач, тестові завдання. Самостійна робота: конспектування, тезування, анування навчально-методичної літератури, дослідницький метод, розв'язування завдань.

Технології навчання: навчальні посібники, монографії, наукові статті, мультимедійна презентація, лекція-візуалізація, друкований роздатковий матеріал.

Порядок оцінювання результатів навчання

Для досягнення цілей та завдань курсу студентам потрібно вчасно та якісно виконати завдання з дисципліни, вчасно здати модульні контролі знань та виконати курсову роботу.

За вчасне та якісне виконання завдань з дисципліни «Фінансовий менеджмент у сфері бізнесу», студент отримує такі обов'язкові бали:

- 40 балів за теоретичні дослідження, виконання розрахункових завдань в курсовій роботі та якість її оформлення;
- 10 балів за презентацію та захист курсової роботи;
- 10 балів за письмове опитування;

20 балів – модуль 1;

20 балів – модуль 2.

Усього 100 балів.

Студенти можуть отримати додаткові бали: за участь у конференціях, конкурсах, написанні есе дослідницького характеру за темою курсу. Тему дослідницької роботи можна вибрати самостійно за погодженням із викладачем. Додаткові бали студентам також можуть бути зараховані за конкретні пропозиції з удосконалення змісту навчальної дисципліни.

Усі модульні контролі проходять у формі тестування на навчальній платформі Moodle. Перший та другий модульні контролі містять по 25 запитань різного рівня складності: перший рівень – 18 запитань по 0,7 бала, другий рівень – 6 запитань по 0,9 бала, третій рівень – 1 запитання по 2 бали. Усього – 20 балів.

Для забезпечення права на об'єктивне оцінювання студентам надається право подавати в письмовій формі апеляційну скаргу про незгоду з отриманими балами.

Критерії оцінювання курсової роботи

№ п/п	Критерії оцінки	Шкала оцінювання (балів)
<u>Якість дослідження</u>		
1.1	чітке визначення актуальності теми, об'єкта і предмета дослідження	3

1.2	чітке визначення мети та завдань курсової роботи	3
1.3	огляд літературних джерел у вступі та відповідність посилань літературним джерелам	3
1.4	глибина опрацювання теоретичного матеріалу (Розділ 1)	7
1.5	якість аналізу об'єкта дослідження (Розділ 2)	7
1.6	якість розробки практичних рекомендацій (Розділ 3)	7
1.7	якість висновків	3
1.8	оформлення переліку посилань відповідно до вимог ДСТУ	3
1.9	якість оформлення додатків	2
1.10	загальна якість оформлення роботи	2
Всього за якість дослідження		40
<u>Захист курсової роботи</u>		
2.1	повнота розкриття проблем, розглянутих у курсовій роботі	3
2.2	якість презентації	3
2.3	повнота відповідей на запитання	4
Всього за захист		10
Підсумкова кількість балів		50
Рекомендована література		

Базова література

1. Вахович І. М. Фінансовий менеджмент: магістерський курс : навч. посіб. 3-тє вид., змінене і доп. Луцьк : Надстир'я, 2023. 640 с.
2. Волш Кіаран. Ключові показники менеджменту. 100+ фінансових коефіцієнтів для ефективного управління компанією / пер.з англ. Ярослав Вішталюк, зп наук.ред. М.Колісника. К.: Наш Формат, 2023. 432 с.
3. Шевченко Н. В., Мельник С. І. Фінансовий менеджмент : навчальний посібник у схемах і таблицях. Львів : Львівський державний університет внутрішніх справ, 2022. 224 с.

Допоміжна література

5. Бланк І.О. Фінансовий менеджмент: навчальний посібник. Київ: Ельга, 2008. 724 с.
6. Брігхем Є. Основи фінансового менеджменту: підручник переклад з англ. Київ: Молодь, 1997. 1000 с.
7. Варченко О.М. та ін. Фінансовий менеджмент: навч. посібник. 2-ге вид. перероб. К.: Хай-Тек Прес, 2019, 396 с.
8. Верланов Ю. Ю. Фінансовий менеджмент : навчальний посібник. Вид. 2-ге. Миколаїв : Вид-во ЧНУ ім. Петра Могили, 2021. 336 с.
9. Нестерова С.В. Фінансовий менеджмент: практикум: навчальний посібник. Київ : Кондор, 2018. 267 с.
10. Оцінка бізнесу : навч. посіб. для студентів економічних спеціальностей / Н. С. Краснокутська, Г. М. Коптєва. – Харків : НТУ «ХПІ», 2021. 229 с.
11. Фінансовий менеджмент: підручник / за заг. ред. проф. А. М. Поддєрьогін. 2-ге вид., перероб. Київ : КНЕУ, 2017. 534 с.
12. Фінансовий менеджмент: підручник / Кнейслер О. В., Квасовський О.Р., Ніпіаліді О. Ю. / за ред. Кнейслер О. В. Тернопіль: Економічна думка, 2018. 482 с.
13. Фінансовий менеджмент : підручник / Д. І. Дема, Л. М. Дорохова, О. М. Віленчук та ін. Житомир : ЖНАЕУ, 2018. 320 с.
14. Фінансовий менеджмент : підручник / за ред. д-ра екон. наук, проф.М.І.Крупки. Львів : ЛНУ імені Івана Франка, 2019. 440 с.

Інформаційні ресурси в Інтернет

1. Верховна Рада України: веб-сайт. URL: <http://www.portal.rada.gov.ua>
2. Господарський кодекс України: закон України від 16.01.2003 № 436-IV. URL : <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/436-15#Text>.
3. Державний комітет статистики України: веб-сайт. URL: <http://www.ukrstat.gov.ua>
4. Кабінет міністрів України: веб-сайт. URL: <http://www.kmu.gov.ua>
5. Міністерство фінансів України: веб-сайт. URL: <https://mof.gov.ua/uk>
6. Національне положення (стандарт) бухгалтерського обліку 1 «Загальні вимоги до фінансової звітності»: наказ Міністерства фінансів від 07.02.2013 № 73. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/z0336-13>
7. Національний банк України : веб-сайт. URL: <https://bank.gov.ua/>
8. Податковий кодекс України: закон України від 08.01.2017 № 2755-VI. URL : <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/2755-17#Text>
9. Про бухгалтерський облік та фінансову звітність в Україні: закон України від 16.07.1999 р. № 996-XIV. URL : <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/996-14#Text>

Поєднання навчання та досліджень

Студенти мають можливість додатково отримати бали за виконання індивідуальних завдань науково-дослідницького характеру, а також можуть бути долучені до участі в конференціях, написанні тез та наукових статей.

Студенти можуть бути залучені (за їх згодою) до участі у підготовці грантових заявок на участь у міжнародних конкурсах та участі в інших громадських ініціативах

ПОЛІТИКИ ВИКЛАДАННЯ ТА НАВЧАННЯ

Перелік соціальних, «м'яких» навичок (soft skills)

Індивідуальні: аналітичні навички, формування власної думки, властивість приймати рішення та вирішувати проблеми; вміння чітко ставити завдання і формулювати цілі.

Комунікативні: логічно та фахово обґрунтовувати свою позицію.

Управлінські: здатність до комплексного вирішення проблем та ефективного прийняття рішень

Дедлайни та перескладання

Ліквідація академічної заборгованості здійснюється згідно «Порядку ліквідації академічних заборгованостей у НУВГП», <http://er3.nuwm.edu.ua/4273/>. Згідно цього документу і реалізується право студента на повторне вивчення дисципліни чи повторне навчання на курсі.

Перездача модульних контролів здійснюється згідно <http://nuwm.edu.ua/strukturi-pidrozdzili/navch-nauk-tsentr-nezaleznoho-otsiniuvannia-znan/dokumenty>.

Оголошення стосовно дедлайнів задачі та перездачі оприлюднюються на сторінці MOODLE <https://exam.nuwm.edu.ua/>

Неформальна та інформальна освіта

Студенти мають право на перезарахування результатів навчання набутих у неформальній та інформальній освіті згідно відповідного положення <http://ep3.nuwm.edu.ua/18660/>. Студенти можуть самостійно на платформах онлайн-освіти (Prometheus, Coursera, edEx, edEra, FutureLearn та інших) шляхом участі у короткострокових навчальних програмах і проєктах (з видачею сертифіката) опановувати навчальний матеріал, який за змістом дозволяє набуті очікувані навчальні результати навчальної дисципліни.

Правила академічної доброчесності

Списування (в т.ч. із використанням мобільних пристроїв) під час контрольних робіт заборонено. У разі порушення здобувачем вищої освіти академічної доброчесності (списування, плагіат, фабрикація), робота оцінюється незадовільно та має бути виконана повторно. При цьому викладач залишає за собою право змінити тему завдання.

Документи стосовно академічної доброчесності (про плагіат, порядок здачі курсових робіт, кодекс честі студентів, документи Національного агентства стосовно доброчесності) наведені на сторінці ЯКІСТЬ ОСВІТИ сайту НУВГП - <http://nuwm.edu.ua/sp/akademichnadobrochesnisti>

Вимоги до відвідування

Пропущенні заняття з навчальної дисципліни відпрацьовуються шляхом самостійного виконання завдань відповідно до методичних рекомендацій. Завдання розміщені на навчальній платформі Moodle. Здобувач може звернутись безпосередньо до викладача з приводу отримання індивідуальних завдань або з використанням зазначених засобів комунікації.

Мобільні телефони та ноутбуки можуть вільно використовуватись здобувачами на заняттях для виконання практичних і ситуаційних завдань, роботи із статистичними даними. Студент має право оформити індивідуальний графік навчання згідно відповідного положення <http://ep3.nuwm.edu.ua/6226/>

Автор
Доцент

Ольга ЛЯХОВИЧ

Затверджено

Проректор з науково-педагогічної та
навчальної роботи

Валерій СОРОКА

документ підписаний КЕП
Номер документа СИЛ №1053
Підписувач Сорока Валерій Степанович
Підписувач (дані КЕП):
Сертифікат 3FAA9288358EC003040000009B6C3700C8C2C100

